

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

B U D A Y B A R N A

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Muzaffer-ed-Din.

— Perzsa sah. —

Nevezetes vendége volt e héten a magyar fővárosnak. A perzsa birodalom hatalmas uralkodója Muzaffer-ed-Din a párisi kiállításról hazafelé indulva három napot töltött Budapesten. A keleti uralkodó jól érezte magát Magyarországon, úgy, hogy október első felében ismét visszajön pár napra; úgy a párisi utjában, mint az egyéb európai országokban való látogatása alkalmával nem szórakozás vezeti a saht, hanem a tanulni vágyás. Tanulmányozza az európai országok viszonyait s ha hazaér, sokat megvalósít majd az európai utjában tapasztaltakból. Mert a perzsák uralkodója rövid három évi uralkodása alatt is sokat tett birodalma előrehaladásáért. Az ipar és kereskedelem föllendült, az egész országot behálózó vasutak mind az ő uralkodása alatt épültek. A sah még javakorában levő erős, egészséges férfiú. 1853-ban született

Teheránban; gondos nevelésben részesült s különösen számítani, történelmi és földrajzi tanulmányokkal foglalkozott.

Sok ideig kormányozta a perzsa birodalom egyik távolfekvő tartományát.

1896-ban lépett atyja helyére a perzsa trónra s az atyjának 50 éves uralkodása alatt, a mi visszaélés elkövetett a nagy birodalomban, mind megszüntette rövid pár év alatt. Így elrendelte, hogy az udvari és állami méltóságok, mint tábornoki, kormányzó, postaigazgatói állások pénzért ne lehessenek megszerezhetők; sok hasznos ujitást neki köszönhet a perzsa nép, mely nagyon megkedvelte szelid és igazságos uralkodóját.

A sah hazájában tudvalevőleg élet- és halál ura, — ez azonban nem igen látszik meg rajta, — igen egyszerűen él, keleti szokások szerint étkezik, tartózkodva minden szeszestől. Rendkívül sok műtárgyat vásárolt össze Párisban és minden országban, a hol eddig megfordult.

A perzsa sah, bátor merész ember hírében áll Európában, ezt bizonyítja az is, hogy midőn Párisban merényletet akartak rajta elkövetni, a sah a merénylet a saját kezével ragadta meg és átadta a rendőrségnek.

MUZAFFER-ED-DIN.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

Kibékülés.

Mult héten két nevezetes képviselői beszámolót hallottunk. Egyiket Tisza Kálmán mondotta Nagyváradon, a másikat Apponyi Albert gróf Jászberényben.

Mindkét képviselő az ország legkiválóbb államférfiai közé tartozik, kiknek szavai mindenkor messze szoktak elhatni, bele világítanak a helyzetbe s visszatükrözik a jövő feladatait. Ezuttal arra volt a közvélemény kíváncsi, vajjon nincs-e Apponyi és Tisza között nézeteltérés, vajjon megférnek-e ők együtt a kormánypárt közös gyékényén?

Tudomásul vettük a beszédekből, hogy ez a két jeles ember nem harcot, de békét hirdet minden szavával. Békét hirdetnek egymással szemben is, pártoskodó villongásokba bele menni egyik sem akar, erőt pazarolni oktalan politikai szenvedélyek, személyes hiúság, egyéni érzékenykedés miatt nem szándékuk. Egy vágyuk van, egy céljuk, hogy a közélet s a törvényhozás minden munkása fogjon kezét a hasztalan surlódásoktól megszabadított, nyugodt és sikeres munkálkodás terén. Tenni azonban kell, sokat és mielőbb, mert ennek a nemzetnek sok törvényes alkotásra van még szüksége, hogy a boldog és rendezett államok sorába emelkedjék.

Ime, ezek a nyugodt s szép célzatu szavak emelkednek ki a két államférfiu beszédéből. Örvendve halljuk mi ezeket a szavakat, a melyek a haza igaz érdekeiben való egyetértést és kibékülést jelentik.

Bármit magyarázzon is ki ebből a meg egyezésből a pletykaszáju politikai szenvedély, mi a nemzet közérdekeinek szép megértését látjuk benne. A közérdek a pártpolitikai czivódások révén mítsem nyer, sőt nyílt veszteség az országra nézve, ha nagy és vezetni hivatott szellemi munkások az egymással való torzsalakodásra vesztegetik erejüket. Az okos, a józan közfelfogás előtte lejárt már magát az az idő, a mikor az országgyűlés czirkuszi erőmutatványok színhelye volt s az aratta a legtöbb babért, a ki a legjobb verekedőnek bizonyult.

Az ujjathuzás és a hetvenkedés magyar virtusa jót nem, csak rosszat hozott. Ma már nem gyönyörködtenek bennünket az egymás letorkolása céljából elmondani szokott dicső és véres parlamenti szónoklatok. Az a hazafi, ki mint felisten menydörög, a kinek semmi sem jó, a ki mindent ígér és semmit sem tesz, mert dolgozni sohasem tanult; az a virtuskodó hazafi már lejárt magát a józan emberek szeme előtt. Tanultság, higgadtság, igazságosság, munkaképesség s a közérdek előtt való önmegadás tulajdonságát kívánjuk meg ma alárendelt tisztviselőktől

is, annál inkább azoktól, a kik az ország ügyeit akarják vezetni.

Bizonyára nem von le semmit az Apponyi érdemeiből, hogy ő most alárendelte saját személyét és volt pártját annak a közérdeknek, a mely békés munkálkodást parancsol. Sőt gondolkozni tudó ember éppen ebben a szerény megalázkodásban látja az ő igazi nagyságát.

Törpe nagyságok, kik csupán saját méltóságos én-jükkel vannak eltelve, kik feltűnő zajjal hirdetik tántoríthatlan hazafiságukat: tanulmánának ebből az egyszerű példából. Megtanulhatnánk, hogy az igazi hazafias erény nem az, a mely az egyénnek hasznára van, hanem az, a mely a hazának javára válik.

Ha ezt mint elvet mindenki elfogadja az Apponyi példájára, akkor béke lesz velünk s annak áldásai el nem maradnak.

Buday Barna.

Apponyi a jövő feladatairól.

Alább közöljük Apponyi Albert grófnak, a magyar politikai és közélet mindenkori kiválóságának Jászberényben tett nyilatkozatait, melyek azért voltak elmondva, hogy az ország tudomásul vegye, hogy ő és pártja mit tart az ország legfontosabb, közérdekű feladatainak s hogyan igyekeznek azokat megoldani.

„Egyenletes védelemben és támogatásban fogjuk részesíteni a nemzeti termelés minden ágát, — ugymond Apponyi, — azt a földművelést, mely gazdasági életünk gerince, azt az ipart, mely fejlődésének reménye és azt a kereskedelmet, melynek nemzeti és reális voltától függ úgy a hazai mezőgazdaságnak, mint a hazai iparnak biztos boldogulása. Ezeknek egymásra utaltságát mindenkor szem előtt fogjuk tartani. De *nem engedjük* sem a szabadelvűséggel, sem a hasznos gazdasági tevékenység egyik ágával sem azonosítani azokat a gazdasági visszaéléseket, melyek a becsületes munkát eredményétől megfosztják és gazdasági életünk jó hírnevét veszélyeztetik. Ezek ellen is megvédjük a nemzeti munkát az egész vonalon, kellő óvatossággal — nehogy a gyomot irtván a tiszta buzát is kitépjük — minden elfogultság nélkül, de nem törődve semmi vak lármával. Középosztályunk elhelyezkedését a modern életföltételek közt főleg a nevelés czélszerű irányítása által fogjuk megkönnyíteni. A szövetségi eszme felkarolásával a kisembereknek nemcsak gazdasági erejét, de erkölesi színvonalát és önértékét is fogjuk növelni. El fogjuk lesni az élettől és a bűnös izgatások lármáján keresztül is meghallani a társadalom széles alapjait képező osztályok jogos igényeit és átgondolt szociálpolitikával fogunk küzdeni a szocializmus ellen.“

Mi is így fogjuk fel eleitől kezdve a jövő feladatait, melyeknek legfontosabbját a visszaélések, jogtalanságok kiküszöbölése s kivált a

szegény, alsóbb osztályok anyagi és erkölcsi életének fejlesztése képezi. Könnyű választani az Apponyiék becsületes politikája és a nemrég Miskolczon egybegyűlt üzletemberek kizsákmányoló politikája között, akik a jogtalan kiváltságok s visszaélések mellett huztak kardot s a szövetségi eszmét elfojtani akarják. Jól jegyezzük meg az Apponyi szavait, ha majd választanunk kell emberek, elvek és programok között!

A perzsa sah Budapesten.

Hétfőn este óta érdekes vendége van a magyar székesfővárosnak, ugyanis a perzsák hatalmas királya, a perzsa sah, *Muzaffer-ed-Din* európai körútjában fölkereste Budapestet. Hétfőn már a délutáni órákban rendkívüli sokaság lepte el a nyugoti pályaudvar környékét. Három órával a királyi vendég érkezése előtt megszűnt a közlekedés, ember emberhátán összezsúfolva várta a perzsák uralkodóját. Ennyi ember még csak Vilmos császár látogatása alkalmával gyűlt össze.

A nyugoti pályaudvar gyönyörűen volt diszítve és a sah örömmel jegyezte meg, hogy ily lelkes fogadtatásban nem részesült sehol. A nagy épület rakva volt magyar és perzsa ezimerekkel, az oszlopok piros szövettel voltak bevonva, a magyar és perzsa zászlók egymást érték a pályaudvaron. Ilyen pazar fényűzést csak a magyar tud csinálni. Jó királyunkat *József Ágost* főherceg helyettesítette. Dragonyos századosi egyenruhájában jelent meg a sah fogadására, hol a miniszterelnök, a miniszterek és a polgármester valamennyien fényes diszmagyarban várták a perzsák urát.

A vonat berobogott. A katonazenekarok rázendítettek a perzsa himnuszra, hanem a hivatalos beszédek az uralkodó gyöngékedése miatt elmaradtak. *József Ágost* főherceg királyunk nevében üdvözölte, a sah válaszolt és megszorította a főherceg kezét. Azután a tábornokokat mutatták be és a tiszteletére fölállított diszszázadot nézte végig, melynek szép, magas legényei nagyon tetszetek a perzsák királyának. A derék magyar fiúk igen megnyerték tetszését. Tovább a magyar miniszterium várta, élükön *Szell Kálmán* miniszterelnökkel. A sah kezét szorította a miniszterelnökkel és bemutatták a minisztereket. Amint kiléptek a diszes épületből, hogy kocsira szálljanak, kitört az éljenzés. Százerek éljeneztek a perzsák fejedelmét, míg a három és fél kilométer hosszú uton a nyugati pályaudvar-

tól a Hungária-szállóba hajtattott. A husszu uton három katonazenekar zendített rá és az éljenzésnek alig akart vége szakadni.

Itt tartózkodása alatt meglátogatta a sah az Operaház diszeloadását, *József Ágost* főherceg ebédjét a Park-klubban és a székesfővárosban mindenfelé sétakocsizásokat tett. Nagy ebédet adott a Hungária-szállóban, a hol részt vettek a magyar előkelőségek. Igen jól esett a perzsák uralkodójának, hogy Bécsből Pestre jövet, utközben hat állomásnál várták diszes bandériumokkal és üdvözölték a városok küldöttségei. A sah megjelent az ablakban és megköszönte a rokonszenvet, majd följegyeztette titkárával az állomások neveit.

Nekünk magyaroknak annál jelentőségteljesebb a gazdag keleti uralkodó látogatása, mert nálunk csak a neve van meg, hogy *székesfőváros*, de uralkodónk nem székel itt, tehát a sah látogatása egyedül a magyar nemzetet tisztelte meg. Ezen tiszteletért, melylyel Szent-Pétervár, London, Berlin, Páris és Bécs után, e nagy világvárosok és azokban székelő uralkodók látogatása után a mi Budapestünket is érdemesítette, ezért a kitüntetésért mi is éltetni kívánjuk *Muzaffer-ed-Din*-t, a perzsák hatalmas uralkodóját, aki úgy megszeretett bennünket, hogy a jövő hó 7. és 8-ára újra visszajön Budapestre.

A közegészségügy államosítása.

Egy törvényjavaslat kerül legközelebb a képviselőház elé, mely a közegészség államosítását czélozza; közegészségügyünk állapotán javítani igen helyén való dolog. Mértföldekre elmehet az ember kisebb-nagyobb községeken keresztül, míg orvosra bukkan. Ez azért van így, mert az apró községek nem bírják megfizetni az orvost, vagy ha valahogyan fizetnek is, abból az megélni nem bír és elszökik, odahagyja állomáshelyét.

A készülő törvény egy csapásra sok bajon segít azzal, hogy a kör- és községi orvosokat államosítja, azokat a belügyminiszter nevezi ki és az állampénztárból nyerik javadalmukat. Fizetésük, melyet az állampénztártól kapnak 1200 korona, ezenfelül működési pótlékot is kapnak, melylyel együtt azonban összjavadalmazásuk a 4200 koronát nem haladhatja túl. A körorvosi látogatások rendelési, valamint fuvardijait a miniszter állapítja meg. A körorvos, ha székhelye a legközelebbi gyógyszerháztól 7 kilométernél nagyobb távolságra esik, kézi gyógyszerházt köteles tartani. Minden községben, melynek 4000-nél több lakosa van, körorvosi állást rendszeresítenek, 6000 lakost meghaladó községben minden 6000 lakosra 1 körorvos alkalmaztatik. 4000 lakosnál kevesebbet számláló községből a helyi viszonyok tekintetbe vételével közegészségügyi körök alakít-

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR
Fuchs és Schlichter BUDAPEST,
 VI., Angyalföld, Jász-utca 7.
Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és
 szövetkezetek berendezése.

➔ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ➔

tatnak, mely körök lakossága azonban a 12,000-et meg nem haladhatja.

A körorvosok községi segédszemélyzete, a szülész és halottvizsgáló szintén a körorvosok javaslatára neveztetnek ki és így eleje vétetik sok visszaélésnek.

A községekre az államosítással egyéb teher nem hárul, minthogy az orvos részére lakásról kell gondoskodniok.

Ugy halljuk, hogy ez a törvényjavaslat csak az első azon alkotások sorozatában, melyeket a kormány legközelebbi jövőben tervbe vett, mint megvalósítandókat. Így a köztisztaságról utcázakon, köztereken, magánházakban szintén törvényjavaslat készül, továbbá a kórházakról, melyek egy javarészt az országban nagy áldozatok árán tartják fenn a törvényhatóságok, szintén törvényjavaslatot tervez a kormányzat.

Üdvös alkotások lesznek ezek, melyek a nép egészségéről gondoskodnak.

A gabona-uzsora ellen.

Az igazságügyminiszteriumban a napokban szaktanácskozmány volt a gabona-uzsora ellen való védekezés tárgyában. Az értekezletnek az volt a célja, hogy a gabona-uzsora elleni védekezésre vonatkozólag elkészítendő törvényjavaslatnak irányelveit kijelöljék. Már munkába is vették a törvényjavaslat-tervezet kidolgozását, végleges szövegezését. A törvényjavaslatnak célja igen helyesen nemesak a gabona-uzsoravétség megtorlása, hanem a gabona-uzsora meggátlása lesz. Igen érdekes javaslat merült fel ezuttal, amely az adók behajtásával van összefüggésben. Ugyanis a gabona-uzsora egyik legfőbb oka a földmivesnép szorult helyzete. A gabona-uzsorások legjobban tudják, hogy a földmives a III. évnegyedben az állami adót kifizetni kénytelen, mert különben augusztus 15-én okvetlenül megkezdődnek az adóvégrehajtások. A lefoglalt gabonát pedig szeptember 10—15. napjai között becsáron alól is elárverezik. A szegény nép tehát, hogy az adóvégrehajtásoktól meneküljön, a legalacsonyabb árak mellett kénytelen eladni gabonáját. Már most ezzel szemben azt javasolják, hogy az állam nagyobb gabonakereskedő-czégekkel kössön szerződést, amely czégek a tőzsdei napi ár mellett vennék át a végrehajtók által lezálogolt gabonát. Az adóvégrehajtások alkalmával lezálogolt gabona községi takarékmagtárakba volna összegyűjtendő és annak végleges átadása a czég kezeihez csakis a zálogolást követő 30 nap múlva lenne eszközözendő. A czég az átvétel napján jegyzett árt fizetné az államnak. *A kishirtokos jójósult lenne a lezálogolt gabona átadásáig gabonáját kiváltani.*

Valóban örvidenénk, ha ezt az emberséges intézkedést a kormány törvénybe foglalná. Ezzel nagy károsodástól mentene meg számtalan kisgazdát, akikkel a mai adóvégrehajtás oly könnyörtelenül végez.

Harez a munkanélküliség ellen.

III.

Legrégibb és legtermészetesebbnek látszó módja a munkanélküliség baja elleni küzdelemnek: a munkaközvetítés. Tapasztalati tény, hogy maguk a munkások nem képesek a helyközvetítésnek eleget tenni. Legnagyobb alkotásuk volt e téren a nemrég megszüntetett párisi munkásbörze. Ez az intézet 1891-ben $2\frac{1}{3}$ millió munkakereső közül csak 460 ezernek tudott állandó munkát adni. Sokkal nagyobb sikerrel működik a londoni munkásbörze, de a siker titka abban áll, hogy a börzét létesítő „üdv hadserege“ egész sereg menedékházat és munkásszállót tart fenn és a saját üzleteiben több ezer munkást foglalkoztat úgy, hogy a munkásbörzén jelentkező munkások jelentékeny részét önmaga alkalmazza.

Bécsben van egy munkaközvetítő-egylet, mely 1885—1892 között 52 ezer hozzáfordult egyén közül csak 19 ezernek szerzett helyet. Párisban a munkásbörzék, szindikátusok, községi hatóságok és különböző jótékonyintézetek foglalkoznak munkaközvetítéssel és mégis az a különös, hogy az összes közvetített helyeknek majdnem 95%-a magánintézetekre esik. Ennek oka az, hogy a munkaadók inkább a magánközvetítőkhöz fordulnak s a hatósági vagy egyéb nyilvános közvetítést alig veszik igénybe. A munkások betiltatni akarták a magánközvetítést de a francia kormány erre nem áll rá, hanem megelégedett azzal, hogy a magánközvetítést szigoru ellenőrzés alá helyezte. A különböző magánközvetítő (cselédelhelyező) irodák nálunk is több kárt, mint hasznot okoznak sürűen ismétlődő visszaéléseikkel.

Orvosok dija.

A belügyminiszterium nagyfontosságú munkálatot dolgozott ki legutóbb. Megállapította az orvosi díjazásnak a mértékét, a melyet az orvos, ha a beteggel külön megállapodása nincs, feltétlenül követelhet; viszont a közönség, mely szükség esetén a gyógykezelésre szorul, szintén tájékozást nyerhet ebből a miniszteri rendeletből, hogy az orvosnak a gyógykezelésért követelésbe hozott járandósága mennyiben jogosan és méltányosan szabattott meg.

Kiváltképen a szegény sorsu néposztály helyzete lebegett a miniszterium előtt, midőn ezt a munkálatot elkészítette, mert tudjuk mindnyájan, hogy a szegényebb néposztály fél az orvosi kezeletől, mert szerinte az méregdrága, éppen mint a patikaszer. Most majd a legegyszerűbb kisközség lakosa is tisztán fog látni ebben a kérdésben, ha a miniszterium munkálata a legszélesebb körben el fog terjesztetni és ismeretessé válik.

A belügyminiszterium a nagy munkálatot körrendeletben azzal az utasítással küldte meg a törvényhatóságoknak, hogy az illetékes orvosi szakörök bevonásával állapítsák meg, hogy melyik

vidék melyik fokozatba soroztassék. Az orvosi díjtételek ugyanis négy fokozatban vannak megállapítva. Az első fokozatba, amely a legdrágább, a főváros esik, a másodikba a vidéki nagyobb gőcpontok, a harmadikba a kisebb mezővárosok, a negyedik fokozatba a legszegényebb vidékek.

A belügyminiszterium munkálata a fokozatok szerint az alábbiakban szabja meg az orvos által követelhető legkisebb díjakat.

Az orvos lakásán adott első tanácsért az első fokozatban 4, a másodikban 3, a harmadikban 2 és a negyedikben 1 koronát számíthat. Minden további tanácsért vagy rendelésért az I. fokozatban 3, a II. fokozatban 2, a III. fokozatban 1.50 s a IV. fokozatban 0.80 koronát követelhet.

Műtétnél csak az esetben számítható a látogatási díj, ha a műtét díja a 20 koronát meg nem haladja.

Éjjel végzett sebészeti műtétért az orvos a rendesnél 50 százalékkal magasabb díjat számíthat.

Egy háztartáshoz tartozó több betegnél egy időben tett látogatásért az orvos csak egynél számíthatja fel a teljes díjtételt, a többi beteg után csak a fél díjtételt követelheti.

Orvosi bizonyítvány kiállításáért mind a négy fokozatban 4 korona fizetendő.

Olyan esetekben, midőn a gyógykezelés 30 napnál hosszabb időt vesz igénybe, orvosi díjak a gyógykezelés tartamához arányosítva esetleg azok feléig leszállíthatók.

A részletesebb díjtételekből közöljük a következőket:

Egy látogatás nappal az I. fokozatban 6, a II. fokozatban 4, a III-ikban 3, a IV-ikben 2 korona.

Egy látogatás éjjel az I. fokozatban 8, a II-ikben 6, a III-ikban 4 s a IV-ikben 3 korona.

Egy a beteg mellett eltöltött fél nap az I. fokozatban 20, a másodikban 15, a III-ikban 12 s a IV-ikben 10 korona.

A fél napon felül eltöltött minden további óráért az I. fokozatban 3, a II-ikben 2, a III-ikban 1.50, a IV-ikben 1.20 korona a díj.

Orvosi tanácskozmányokért nappal az I-ső fokozatban 20, a II-ikben 15, a III-ikban 12 s a IV-ikben 10 korona jár.

Éjjel az I-ben 30, a II-ikben 20, a III-ban 16 s a IV-ben 10 korona.

Orvosi tanácskozmányoknál a kezelő-orvost csak a látogatási díj kétszerese illeti.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. Érdekes fordulat állott be a khinai háztéren. Most nem a keresztény hatalmak, hanem a khinai kormány kezd szervezkedni a támadásra és újra hallatják a rémes jelszót: „halál az idegenekre!” Az anyacsászárné ugyanis rendeletet

adott ki, melyben meghagyja az összes idegenek kiirtását.

A német császár megbízásából Bülow külügyminiszter körlevelet intézett az összes hatalmakhoz és ebben azt a javaslatot tette, hogy Khina adja ki a főbünösöket, ugymint Tuán herceget és a boxerek vezetőit és akkor hajlandók a békealkudozásokra. A khinai császárné azzal felelt, hogy a főbünösöket nagy méltóságokra emelte és megbizta, hogy az idegeneket verje ki Khinából, Pekinget foglalják vissza.

Ez még nem nyílt háborúüzenet az európai hatalmaknak, de több az eddiginél, mert ezideig „rendcsinálásról meg a lázadás leveréséről” volt szó, most pedig egyszerre általános támadásra készülnek. A vége mindenesetre szomorú lesz Khinának, mert nyilvánvaló és a tapasztalatokból tudtuk, hogy nagy tömeg népével a mi rendezett katonaságunkkal szemben megállani képtelen. A tömeg nála meg van, de az erő, a fegyelmezettség hiányzik. Százezer katonáját egy tizedrész akkora európai csapat teljesen szétveri. Ezek után már rendes háboru kezdődik. Az érdekelt hatalmak kapva-kapnak az alkalmon, hogy ki-kí azt a részt, amelyre fáj a foga, hamar elkaparintassa és az anyacsászárnénak nem nagy reménye lehet ezzel szemben ahhoz, hogy Khina ebből a szörnyü marakodásból épséggel kerül ki.

Waldersee gróf, a hatalmak csapatainak fővezére megérkezett Pekingben. Serege fölött szemlét tartott és lehet, hogy legközelebb nagy csatákról hallunk híreket, melyek a nagy khinai birodalom feldarabolására lesznek irányítva.

A burok végküzdeme. Kevés új hírt tudunk a burokról, amióta Krüger elnök elhagyta az országot és átlépett Portugália földjére. Az ősz elnök még nem indult utnak, de közelebről hajóra száll. Stein, Oránzs állam főnöke visszaérkezett az országba és átvette a vezetést a csapatok felett. A bur harezosok száma tizenkétezerre tehető. Most azon munkálnak, hogy elvágják az angolok útját visszafelé Transzválból, hol a Sabie folyó mellett nagyobb ütközet volt, melynek részleteit nem ismerjük, mert ninesen róla bővebb tudósítás.

Mindenesetre érdekes dolog, hogy a bur nép az utolsó csepp vérig küzd. Ott nem teszik le a fegyvert, mint nálunk Görgei és a tábornokok, nem a bitófán hálnak meg, mint a mi gyászos emlékezetü tizenhárom vértanunk, hanem a csatamezőn hullanak el rendre. Ez az igazi! Hogy mi lesz tovább a burokkal? Ezt sokan kérdezik. Az lesz, a minek lenni kell! De rabok nem lesznek!

A FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalában

Budapest, IX., Üllői-ut 25., „Köztelek“

➔ Bérmentes küldéssel együtt. ➔

KAPHATÓ:

Honszerző őseink Históriaja.

Ára 40 fillér.

Kossuth Emlék

Írta: CLAIR VILMOS.

Füzdött példány ára 40 fillér. Vászomban kötve ára 60 fillér.

Karikás János Amerikai Kalandjai.

Ára 50 fillér.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A reklám-emberek.

Két érdekes alak egy pofon ügyének elintézése alkalmával furcsa reklámképességének adta tanujelét a büntető járásbiróság előtt. Ábrahám bőbeszédű fiát, Weisz Józsefet, Löffler Kálmán könyvkötő becsületsértéssel vádolta.

— Mi a foglalkozása? — kérdezte a bíró a vádlottól.

— Én kérem, reklám-ember vagyok.

— Micsoda?

— Reklám-ember.

— Ilyet sem hallottam még soha. Nem lenne szíves megmagyarázni, hogy mi az?

Vádlott a dolog magyarázatát ilyenféleképp adta elő. Naponkint odaállt „Hell és Klein“ ruha-kereskedő czég kirakata elé s nézte a ruhákat. Ha idegen vette szemügyre a kirakatot, felkiáltott: „Hallatlan olcsóság! Egy übereziher selyembéléssel 12 forint!“ A czég e reklámért 60 krajczárt fizetett egy napra.

— És most mondja meg — kérdé a bíró — mért ütötte pofon Löffler urat?

— Mért? Mert kompromittált engem.

— Hogyan?

— Amikor én éppen csinálom a reklámot s azt mondom, hogy hallatlan olcsó az übereziher, egyszer csak a hátam mögött elkiáltja magát a Löffler: „Ez már mégis szemtelenség! Tizenkét forintot kérni egy ilyen hitvány übereziherért. A Schön és társánál tíz forintért ötven perccel jobbat és szebbet kapni.“ Ezért ütöttem pofon, azt hiszem, hogy jól tettem.

Löffler a vádlott vallomásának hitelessége ellen nem tesz kifogást, de kijelentette, hogy e tettével csak a kölesönt adta vissza, mert, mikor együtt laktak és ő azon szándékát közölte Weiszszal, hogy házasodni szeretne, de nincs ismeretsége, az ilyen ajánlatot tett neki:

„A feleségemnek, akitől elváltam, van egy husz esztendőös barátnője, azt elveheted. Majd én gondoskodom róla, hogy találkozzatok.“

Találkoztak is, de a leány csuf volt és oly öreg, mintha most ásták volna ki Karthagó romjai közül.

— Bocsánatot kérek, vágott közbe Weisz, én nem hazudtam. Az a leány husz esztendeje, hogy barátnéja a feleségemnek. Hogy hány esztendeje van a világon, azt én nem tudom. A Löffler ur különben kárpótolta magát s hogy a leány nem tetszett neki, a feleségemnek udvarolt.

— Maga pedig boszúból újra viszonyt kezdett az elvált feleségével, csak hogy engem kiturjon.

Igy liezítált volna még tovább egymásra a két jeles férfiú, ha az a bizonyos pofon sürgős elégtételt nem kért volna, melyet meg is adott Baló bíró, 20 korona birságra ítélve el Weisz Józsefet, ki azonban, minthogy valószínűleg reklámot látott benne a konkurrens czég mellett, erősen felebbezett az ítélet ellen.

Mérgező orvosság. *Bazsika* János, esentei földműves örökös viszálykodásban élt az apósával, *Horváth* József gazdával, aki sokszor éreztette vele, hogy tőle él. Az év első napjaiban aztán a vő elhatározta magában, hogy véget vet ennek az áldatlan viszálykodásnak. Kukoricaszem nagyságu arzénikumot apróra tört s este észrevétlenül rászórta az asztalon levő mézes reszelt tormára, amit a törődött, beteges öreg köhögése ellen használt. Horváth be-szedte a mérgező orvosságot, amitől igen rosszul lett. Másnap bement az alsó-lendvai körorvoshoz.

— Meg akarnak engem mérgezni, mondta siránkozva.

— Menjen a szolgabíróhoz, ott tegyen panaszt, felelte az orvos.

Az öreg azonban ehelyett hazament, feléje sem nézett a szolgabírónak és orvosnak, pár nap múlva azután meghalt. Az orvosi vélemény szerint mérgezés áldozata lett. Felletár Emil dr. országos vegyész azonban, akihez a belső részeket felküldték nem talált benne semmit, ami erre vallana. A zalaegerszegi esküdtbírósg gyilkosság büntette miatt bűnösnek mondta ki Bazsikát és az enyhítő körülmények figyelembevételével, melyek szerint a megmérgezett ember kellő orvosi gyógykezelés mellett esetleg föl-épült volna, *tizenötévi fegyházzal* sújtotta. A Kuria büntetőtanácsa minap tárgyalta a benyújtott semmiségi panaszokat és Szöcs Akos bíró előadása alapján a koronaügyész kérelmét mellőzte, a védő semmiségi panaszát pedig *elutasította*.

Előfizetési felhívás.

1900. október hó 1-ével új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése szeptember hó 30 án lejárt, azt kérjük, szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a szeptember hó végéig előfizetett olvasóinknak külön levélben küldünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az szíveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postautalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár:

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programmunkat híven betartottuk. Minden öndicséretnél többet jelentő sikerre mutathatunk abban a tényben, hogy a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ lapunkat választotta ki hivatalos közlönyének.

Ezzel erőnkben gazdagodva haladunk a régi utakon. Programmunk ezután is a „a nemzeti szellem fejlesztése, a vallásos irány istápolása és megrédése a kisemberek, az alsóbb osztályok gazdasági érdekeinek.“

Becsületos törekvéseinkben segítsenek t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtassa meg előfizetését, de lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot tehetségéhez képest terjeszteni iparkodják.

Hazafiui tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

☛ Mutatványszámot ingyen és bérmentve küldünk bárkinek.

A király idehaza. Az eddigi megállapodások szerint a király október elsején jön haza *Gödöllőre* s három hétig marad itt. A kastélyban a fogadtatásra nagy előkészületeket tesz a főudvarmesteri hivatal; egyebek közt a vízvezetékét újraépítették, és pompás majolikával díszített fürdőszobákat rendeztek be az összes lakosztályokban. Renoválták Mária Valéria és Gizella főhercegnők lakosztályait is, a kik most ősszel több napot fognak *Gödöllőn* tölteni.

Zarándoklat Szent Gellért városába. Megirtuk, hogy Dessewffy Sándor csanádi püspök 300 tagból álló magyar zarándokeresapatot vezetett Velenczébe, az első csanádi püspöknek szülővárosába. A zarándokeresapat a héten hétfőn ért Velenczébe, melynek lakossága szeretettel fogadta a magyarokat, részükre szép egyházi ünnepélyt rendezett, a melyen magyar és olasz nyelven tartott egyházi beszéddel áldoztak a Csanád szenttéavatott püspöke emlékének. A zarándoklat ünnepeinek főpontja Szent Gellért halála napján történt s az ünnep egybeesett a velencei egyházmegye szokásos ünnepével. Az ünnep a St. Giorgio Maggiore templomban volt. A templom tágas hajójában ezer meg ezer ember járult Szent Gellért ereklyéihez. Kilencz óra után vonult be a csanádi püspök, aki után a patriárka és a magyar notabilitások jöttek, az utóbbiak diszruhában. A főistentisztelet utáni beszédek közül kiemelkedett dr. Várady Árpád csanád-egyházmegyei kanonok határos szónoklata. Érdekes és szép jelenet volt, mikor egy szegedi tanyásgazda az egyházmegye hívői nevében köszönetet mondott Dessewffy püspöknek

a zarándoklat megalkotásáért. Ugyancsak ekkor ment végbe az ott felállított magyar zászló megáldása, valamint az emlékkő leleplezése, mely latin és magyar szövegben örökíti meg Szent Gellért utódjának és az odazarándokló magyar katolikusoknak, illetve a csanádi egyházmegye papságának és híveinek kegyeletét.

Khinai halottunk. A pejtangi esatában szeptember 20-án részt vett egy osztrák-magyar különítmény is, melynek a város bevételekor tizenkét sebesültje és két halottja maradt a esataterén. A halottak között van Papp Lajos tengerészhadapród is, aki fia Papp Béla honvédtábornok, kolozsvári dandárparancsnoknak. A 19 éves magyar ifju hősie küzdelem után esett el. Ő Felsége a király megleghangu részvétláviratot intézett az ifju hős édesapjához.

Lenyelte a váltót. Réva-Ujfalu torontálmegyei községben a minap Mladin Zsófia jómódu parasztgazda felesége három darab lejárt váltóval jelent meg a Krisán Anna lakásán azzal a kivánsággal, hogy ez utóbbi azokat fizesse ki azonnal, különben perelni fogja. Krisán Anna kezébe kapta a váltókat, nézte őket egy darabig, majd összegyürvén, elkezdte lenyelni. Mladin Zsófia lármát ütött, mire az összefutott szomszédok megakadályozták egy idején alkalmazott nyakonütéssel a menyecskét a szokatlan csemegézésben. Így csak egy darab váltó tünt el a gyomrában, a másik kettőt foszlányokban szedték fel a földről.

A főherceg házigazdája a fogházban. A szegedi államfogház érdekes lakót kapott minap. Ferencz Ferdinánd trónörökös egyik vadász-házigazdája: gróf *Harnoncourt* Félix kezdte meg hat napra terjedő fogházbüntetését, mit párbajvétségért kapott. Ferencz Ferdinánd főherceg ugyanis a grótot 1898-ban meglátogatta écskai birtokán, hol hosszabb ideig tartózkodott vadászat ezéljából. Ebből az alkalmából egy vidéki lapban *Harnoncourt* grófra nézve sértő czikk jelent meg, melynek szerzőjével aztán megverekedett. E miatt kell most a főherceg házigazdájának hat napot tölteni a fogházban.

Megbüntetett ezredes. Még augusztus közepén történt, hogy Udvarnoki Viktor, az 52-ik gyalogezred ezredese a budapesti Molnár-uteza sarkán összevagdalta *Domonkos* György ügyvédjelöltet. Ugy történt az eset, hogy *Domonkos* meglökte az ezredes lova, amelyen egy tisztiszolga ült s *Domonkos* a botjával rávágott a lóra. Az ezredes ezt észrevette s visszafordította lovát s kardjával az ügyvédjelölt arcába vágott. *Domonkos* az eset után a negyedik kerületi kapitányságra sietett, ahol a rendőr orvos bekötötte sebet. A kinos ügyben a 31-ik gyaloghadosztály parancsnoksága megindította a vizsgálatot s a minap hirdették ki az ítéletet *Udvarnoky* ezredes előtt. A hadosztály parancsnoksága az ezredes négy napi kaszárnya-fogságra ítélte.

Az aradi várbörtön életuntjai. Az aradi várbörtön

szomoru egyhangusát a hét elején izgalom és lárma verte fel rövid időre. Két katona, kik a katonai fogház kórházában voltak, egy őrizetlen perczben kinyitották az ezredorvos kézi gyógyszerárát és mérgezték magukat morfiummal és kokainnal. Mind a kettőnek olyan veszedelmesek a belső sérülései, hogy aligha lehet őket megmenteni. Az egyik életunt rab — egy alezredes fia, — öt esztendei, a másik tizennyolez évi börtönre van ítélve.

Husz koronások — tiz koronások. A régi tiz forintosok utódjai, a husz koronások megjelentek a mult héten a forgalomban. Csinos, tetszetős kinézésű bankók, a színük szerint szerelmes lehet belőlük minden ember. Eddig körülbelül hat millió korona értékűt bocsátott ki az új bankókból az államkincstár. Nemsokára megkezdik a tiz koronás jegyek kiadását is; ezek ibolyaszínűek lesznek; az új ötven koronások színe kék, a száz koronásoké zöld, az ötszáz koronásoké szürke, az ezer koronásoké pedig barna lesz. Lesz tehát mindenféle színű bankónk. Adja Isten, hogy jusson minden jó magyar gazdának és iparosnak mindenik színű bankóból, minél több.

Öngyilkosság a menyegzőn. Fonyódi József székesfehérvári szabó már régóta szerette Takács Teréziát, akit végre eljegyzett. A mult vasárnap összegyűlt a lakodalmas nép a menyasszony szüleinek a házában s már éppen elakartak indulni az esküvőre, amikor a vőlegény az ünnepi sokaság szemeláttára szívenlőtte magát revolverével. A golyó rögtön megölte. A boldogtalan menyasszony elájult s a násznép szétrebbent. Nem tudják, miért ölte meg magát a vőlegény, mert nem hagyott hátra magyarázó levelet.

Sztrájkoló munkások. A szegedi vasuti pályaházat félmillió korona költséggel most bővítik ki. A földmunkához 400 kubikost alkalmaztak, akik azzal a megállapodással szerződtek, hogy a végzett munka után fizetik őket. A kubikosok azonban nagyon csalódtak. Naponta alig keresnek 60—80 krajczárt aránylag igen nehéz munkával. Ezért a hét elején beszüntették a munkát, miről az építkezést vezető osztálymérnökség jelentést tett a kereskedelmi miniszternek.

De Wett bur tábornok él. Mult héten az összes lapok elsiratták *De Wett bur tábornokot*, mint halottat, akit a csatamezőn az ellenség golyója szíven talált. Most azt a hirt kürtölik teljesen megbizható forrásból, hogy a híres szabadsághős igen jó egészségben van és a mióta halottnak tartják, igen sok angolt pusztított el kis csapatjával Oránzs szabadállamban. Ez a halottnak hirdetett ember áll most az angolok utjában, hogy Transzvált nem foglalhatják el. Most talán az angolok is megbánták az álhíresztelést, mert azt tartják, hogy a kinek életében halálhíre megy, az hosszas életű lesz. De Wett bur tábornok hosszas élete valóban óhajtható volna a végharezokat küzdő buroknak.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Teendők a gazdaságban.

Benne vagyunk a nagy őszi munkálatokban. A tarlóhántás után, az őszi vetés körül foglalatostkodnak a gazdák, a krumpliszedés, kukoriczatörés ideje is elérkezik, azután a répaszedés, az őszi szántás. Mindezek olyan fontos és égető munkák.

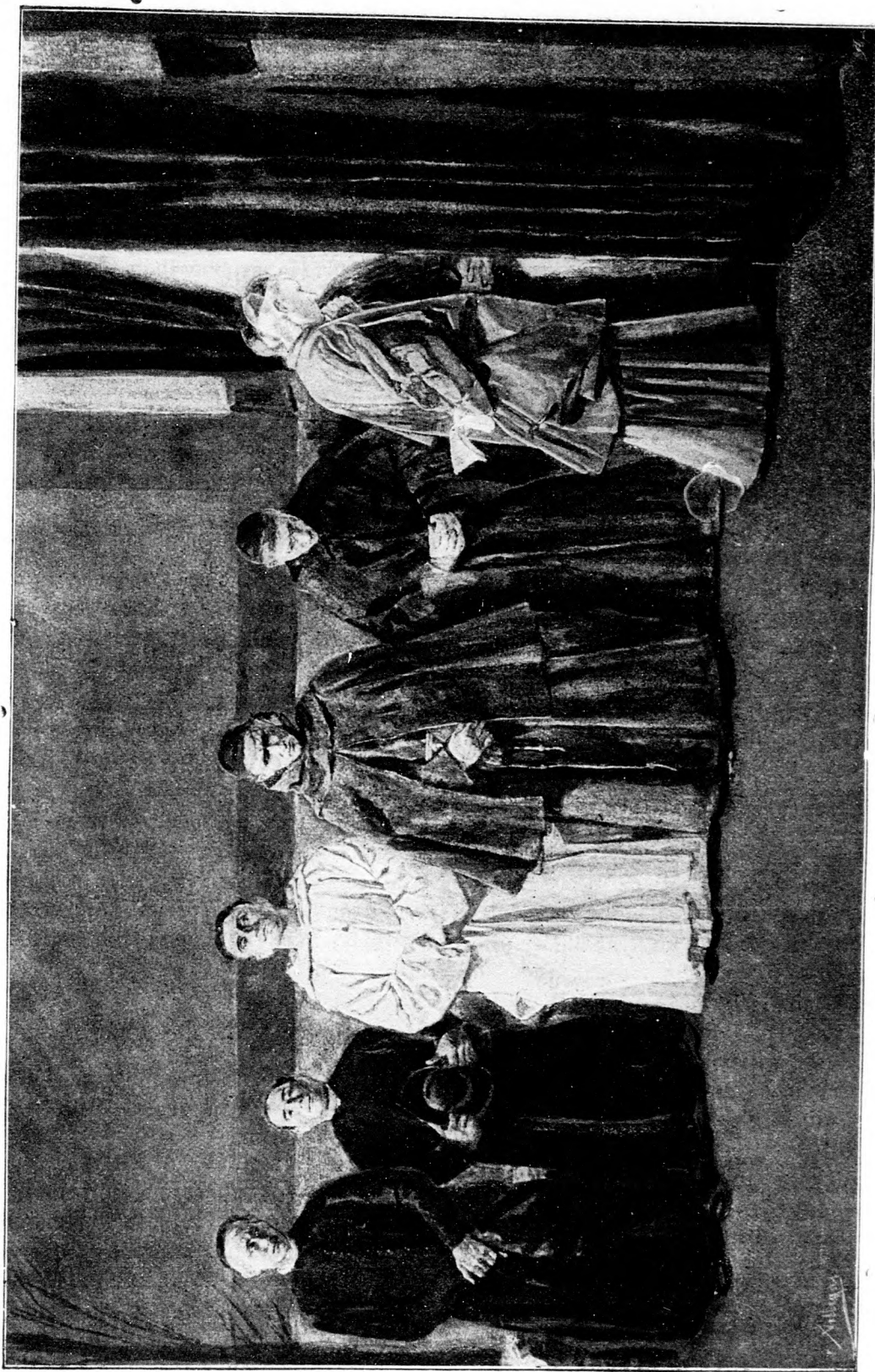
A közeli napokban, ha még el nem végeztük volna, első dolgunk a rozs elvetése legyen s csak ha ezzel készen vagyunk, fogjunk hozzá a buzavetéshez. A buza, különösen lapos helyeken, amugy is jobban sikerül, ha későbben október hó folyamán vetjük el, ellenben az a rozs, a melyet elkésve vetettünk el, sem szalmára, sem szemre nem szokott sikerülni.

A burgonya kisedésének ideje is most, a kukoriczatörés és répakiszedés ideje előtt van. A jó gazda úgy osztja be idejét, hogy a rozsvetéssel egyidejűleg, a mi háznépe van, azokat kiküldi a burgonyaföldre kisedni azt. Mert ezzel a munkával is sietnie kell, nehogy úgy járjon, hogy a burgonyaszedése összeessék a kukoriczatörés, répakiszedésének idejével, a mikor nagyon meggyül a sok tenni-való s a mikor már reggelenként derek szoktak lenni, a melyek a burgonyának árthatnának.

A kukorica is sárgul és magja megéri. Törése október első felére esik, de mielőtt ahhoz hozzáfognánk, ha paszulyt ültettünk a sorok közzé, első dolgunk legyen azt leszedni s csak azután kezdjünk a töréshez. Ha tököt is termeltünk a kukorica közt, azt legkésőbb is szedhetjük. A kukoriczatörést, ha csak lehet, száraz és inkább szeles időben végezzük. Legjobb módja a törésnek az, hogy a esőveket úgy hajasan, a szárról letörve, a földön kisebb garmadába rakjuk, ott egy nap, vagy egy éjszakán át állani hagyjuk, hogy a szél keveset megszárogassa s csak másnap hordjuk be és otthon tisztítjuk meg. A fosztást lehetőleg aznap végezzük, nehogy nagyobb rakásokba rakva a kukoriczát, az állás következtében megfulladjon, szagot kapjon.

Ezek mellett a munkák mellett odabent az udvarban a burgony-, répavermek elkészítése, a gabonaforgatás, kukorica-góré, vagy padlás és az erjesztő-pincézék tisztogatása lenne az, a mi a legégetőbb. Mert egy-két hét és minden terménynek bent kell lennie.

Az istállók tisztogatása is most kell, hogy történjék, mielőtt a jószág beszorul a legelőről. És ezt el ne mulasztjuk, mert a külső, egészséges levegőhöz hozzászokott marha nagyon könnyen megadhatja az árát, ha bűzös, penészes istállóban kell lennie.

KIHALLGATÁS A PÁPÁNÁL.

Ami az őszi munkálatok legutólját illeti, ezek közt legfontosabb a répaszedés. Hogy a répaszedést miért hagyjuk az őszi legutóljára, azt minden gazda tudja, aki megfigyelte a répának szeptember-október hónapokban való gyarapodását. A répa kiszédésével egyidejűleg, kint a mezőn még az őszi szántás, bent az udvarban a kukoricza-fosztást végeztetjük, nagy gondot fordítva a jószágra is.

A gyümölcsösökben az érett és télre elrakandó gyümölcsök szedését ne hallogassuk és ha aszalni, vagy szilvalekvárt főzni akarunk, annak is most van az ideje.

A konyhakertekben ami érett vetemény, paradicsom, paprika stb. van, azt szedjük és tisztogassuk.

A szőlőkben pedig megkezdjük a szüretelést, t. i. ha a szőlő már teljesen érett, amit mindenestre várjunk meg, mert az éretlen szőlőből jó bor nem lesz soha.

Agh E.

A hizlalásról.

A kisgazda, akinek megtakarított vagy felesleges takarmánya van, nagyon jól teszi, ha a más-ként már hasznavehetetlen kimustrált egy-két ökrén, tehenén nem ad túl mindjárt olesó pénzen, hanem az őszi munkák után hizóba fogja és úgy feljavitva adja el. Így nemesak a meglévő takarmányt értékesíti jobban, de állatjait feljavitva, érték meglehetősen szebb árat is ér el.

A hizlalásnál általánosságban három időszakot különböztetünk meg. Ezen három időszak közül az elsőben terimés és tág takarmányozást igényelnek az állatok, a második és harmadik időszakban fokozatos átmenettel a szűkebb táparányu takarmányozásra. Tekintve azonban, hogy az állatok már a harmadik időszakban való átmenetnél nem hiznak az elfogyasztott takarmány arányában, ajánlható, hogy a gazda már a második időszak végén adja el feljavitott állatjait. Hogy mit adjunk állatainknak, illetve mivel hizlaljuk őket, arra általánosságban az a felelet, hogy avval, a mink van; mégis, hogy részben tájékozást adjak a hizlalóknak, egy pár takarmány összeállítási példát nem lesz érdektelen itt felemlítenem.

A I. időszakban 1000 kgr. élősulya.

15 kgr. jó réti széna, 4 kgr. árpadara, 3 kgr. tengeri dara, 5 kgr. buzakorpa, 6 kgr. buzapolyva; vagy:

60 kgr. takarmányrépa, 4 kgr. luczernaszéna, 4 kgr. zabos bükkönyszéna, 4 kgr. buzaszalma, 4 kgr. buzapolyva, 3,5 kgr. buzakorpa, 2 kgr. tengeri dara.

A II. időszakban:

15 kgr. jó széna, 1 kgr. tengeri dara, 3 kgr. árpadara, 4 kgr. rozsdara, 10 kgr. buzakorpa; vagy

60 kgr. takarmányrépa, 3 kgr. luczernaszéna, 4 kgr. zabosbükköny-széna, 2 kgr. buzaszalma,

2 kgr. buzapolyva, 4 kgr. buzakorpa, 4 kgr. repezepogácsa, 3 kgr. tengeridara.

A III. időszakban:

15 kgr. igen jó széna, 4 kgr. árpadara, 3 kgr. tengeridara, 5 kgr. buzakorpa, 2,5 kgr. rozsdara, vagy

12 kgr. réti széna, 4 kgr. zabosbükköny-széna, 8 kgr. buzakorpa, 3 kgr. árpadara, 2 kgr. rozsdara, 2 kgr. árpaszalmát adhatunk.

Ami a takarmány elkészítését és a takarmányozás idejét illeti, legjobb, ha a következők szerint járunk el. Egy napra való takarmányt összes hizóinknak egyszerre készíthetünk el és azt három egyenlő részre elosztva, reggel, délben és este, de mindig egy és ugyanazon órában tesszük hizóink elé.

A gyöktakarmányok, mint répa, burgonya, felaprózva, a szemestakarmányok megdarálva s a repezepogácsa megzuzva etetendő, szecsával vagy polyvával összekeverve és kissé megnedvesítve. Az összekeverésnél arra legyünk figyelemmel, hogy az egyenletesen történjék, nehogy az egyik hizó csupa répát, a másik meg csak polyvát, vagy szecsát kapjon.

A szálastakarmányok szálasan tetendők.

A keveréket és a szálastakarmány etetését legjobb úgy beosztani, hogy reggel és este adjuk a keveréket, délben a szénát, ez előtt megítatva a hizókat.

Az egyes hizlalási időszakok 35—40 napig tarthatnak s az átmenet egyikről a másikra fokozatosan történjék. Általában az első időszakról a másodikra akkor szokás áttérni, a midőn az állatok már jó husba kezdenek jönni és bőrük puha tapintatu, a másodikról esetleg a harmadikra akkor, a mikor az állatok étvágya keveset csökkent. Sőt a hizóknak örölt állapotban a takarmánykeverék között adjunk, naponta és darabonként 15—20 grammot.

Vegyesek.

Ha a kutviz zavaros, vagy pedig poshadt izü, akkor a kutat ki kell tisztítani. Meg kell vizsgálni alaposan, hogy ha a kut fából készült, nem rothadt-e a koszorufák, a melyeket ki kell cserélni. Ezután a kut fenekére körülbelül 2 cm. magasságban mézspórt hintünk, az akna falait pedig alaposan kimeszeljük. Másnap az összegyűlt víz ismét ki lesz merítve, a falak alaposan ledörzsölve és lemosva, a fenék pedig jól kitisztítva. Ezután a fenékre 10—20 cm. vastagon darabos faszenet rakunk, a melyre 20 cm. magasságban tisztára mosott kavicsot helyezünk. Ezen rétegre 2—3 db nagyobb kő-sót kell raknunk. Faszén helyett jól kimosott tőzeg is szórható a kavics alá. Ilyen eljárás mellett a víz már a harmadik napon tiszta lesz, ize pedig kifogástalan.

MULATTATÓ.

NÉPDALOK.

I.

Szent Mihály-nap.

*Szent Mihály, te göthös angyal,
Minek is hoz fel a hajnal!
Szürke felleg, hűs palástba,
Gyászt borítani sok leányra?!*

*Szent Mihály, bus szent Mihály te!
Mért is jössz el, mért is szállsz le?
Hideg arczod lélekzöje,
A lelkem is fázik tőle.*

*A melyen jössz — szent Mihály-nap:
Megölöje a virágnak,
Örömmnek megrontója,
Babámatom fakasztója...*

*Szeretömmnek elviröje
Katonának nagy ütöre,
Báhozója sok szegénynek,
Sok leánynak, sok legénynek...*

*Nem bánom, ha akkor láttak...
Hejh! De még se! akkor vártak:
Majd ha vissza hozod rózsám
S felderül bus arczom esőkján...*

II.

Jön szent Mihály...

*Jön szent Mihály, sáros esizma a lábán,
Fakó, szellős, lucskos gulya a vállán:
Vörös orral, göthös melle köhécsel,
Luteget hejh! a behívó levéllel.*

*A levélbe a van írca — galambom:
Köss sarkantyut, nyergelj lovat, parancslom!
Állj be ide, a kaszárnya élébe,
Nézz egyenest kapitányod szemébe.*

*Kétfejű sas csipkedi ott nyelvetem,
Hogy fejembe szedjem a sok regletem,
Mért is adta Isten ezt a madarat,
Mely öledből kedves babám dragad...*

*Nehéz nekem a megválás tetőled,
Nehezebb lesz, ha nem hallok felőled:
S tán agyon ver a kétfejű csipése,
Hejh! ha megեսalsz, annak a bus hírére...*

Petrus Jenő.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság“ számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

Ha ezeket nem teljesítette, mindenem a fiskusra szálljon egy év után!...

Ezek a szelidlelkű pásztoemberek reszketve hallgatták a derék regény végrendelezését. A vén lele Marie keresztet hányt a mellére, de ezzel nem elégedett meg Gyika. Mind a négyen meg kellett, hogy esküdjenek. Tarka szinokkal festett feszületet adott a bal kezükbe, égőgyertyát a jobb kezükbe s úgy esküdtek meg Gyika szavai után a végrendelet megtartására, úgy fogadták meg minden szentjeikre, tulvilági üdvösségükre és örök elkárhozásra...

Még azon az éjjelen száz darab juhot tereltek a lele Marie három bojtár fiának nyájához. Azokat Gyika küldötte ajándékba fáradtságukért s ezt megüzente a csobántól is, ki odahajtotta, hogy más is tudjon a végrendelet létezéséről, nehogy megakadjanak később a tisztességes emberek e miatt.

E szerint a Gyika végrendelete már nem maradt titok, csak a benne foglaltakat nem mondták el a lele Mária fiai.

Fiatal fenyőszál állott a Gredina Bábuj mélysege fölött, olyan közel az örvényhez, hogy ha lehajolna, majdnem fölötte feküdne teljesen az üregnek. Ide hozta Gyika az álmaiban meglepett Iliát. Egyszerűen ledobhatta volna, a mint összeguzsolva volt, de igen közönséges elmulás lett volna az egy valóságos gunyógnak. Nagyobb szertartással kellett elvesznie.

Gyika felakasztotta Iliát a vékony fenyőre és a két test sulya szépen lehajlitotta a fiatal fát. A fenyő meggörbülő sudarán ott csüngött Iliá leengedve a Gredina Bábuj örvényébe. A fenyő törött el, csak ivalakban meghajlott, de a rajta csüngő Iliá nem láthatta Gyikát ide fenn a gránit szélén.

Gyika összekapart a fiatal fenyőszál tövéhez néhány vékony galyat, majd vastagabb ágak után nézett s jó tüzet rakott belőle. A vidáman lobogó lángok körülnyaldosták a meghajlott fenyő törzsét. Gyika a szirt szélére ment beszélgetni Iliával, hogy elkészítse utolsó utjára.

— Nem ostoba vagy te, Gyika? — szólt hozzá a megkötözött Iliá gunyosan! — és gyáva ahhoz, hogy megbirkozz velem! Pedig nem mersz ledobni!

— Imádkozzál, Iliá! — szölitotta meg Gyika őt.

— Miért imádkoznám inkább, mint te?

— Imádkozzál büneidért! mert én is imádkozom.

— Te, Gyika, mindig jó fiu voltál, ugy-e, nem dobsz le engemet? No, igérd meg!...

— Én többé nem törődöm veled! Már végeztem, amit kellett.

— Erre esküszöl?... — csikarta ki az igéretett Iliá.

— Fogadom üdvösségemre, melyért most imádkozom.

— Mégis derék fiu vagy. Tehát csak ijesztettél. Holnapig már kiszabadít valamely jámbor pásztor, innen, hanem azt is megmondhatnád pajtás, hogy

merre van Bardoez Rózsika? Ha rá gondolok arra a szép kis leányra, még élni volna kedvem. Ha kiszabadultam ebből a játékból, a sógorod leszek. No, én másképpen bánnék el veled!

— Imádkozz, Ilia! — kérte a gunygépet Gyika, ki még az akasztófán is humort tudott csinálni.

— Még lesz időm akkor is, ha egy-két napig leszek itt a száritón!

— Van még neked egy-két perezed! figyelmeztette Gyika, — nézz fölfelé, nem látod a füstöt?...

— Füst?... Csak nem tettél tüzet, hogy a fatörzs elégjen?... Te, hiszen akkor leszakadok!...

— Imádkozz, Ilia! Jussion eszedbe minden bűnöd! Mert sok van!...

A hórihorgas legény még csak most kezdett igazában fészkelődni. A tűzre nem számított... azért fogadtatta meg Gyikával, hogy őt többé nem bántja. E pillanattól elhagyta a csufolódás. Tehát nem fog megmenekülni, miként számította! És a legszennesebb szitkokkal illette Gyikát. Ordított, kiabált...

— Imádkozz, Ilia! — biztatta tovább a pajtást, de az nem akart rá hallgatni, hanem tovább káromkodott a legtrágárabb szavakkal. Közben nagyon roppant a fenyő törzse, melyen Ilia csüngött. Hirtelen ereszkedni kezdett lefelé s még föntarták pillanatokig a fenyő rostszálai, de azokat gyorsan emésztette el a tűz.

A mint elégett annyira, hogy tovább nem bírta terhét, megindult a fenyővel lefelé Ilia. Egyet kiált s a más pillanatban alázuhan... s összeronesolja testét a kiálló gránit éleken.

Gyika hosszasan imádkozott összekulesolt kezekkel és követte Iliát... lebukott a Gredna Bábuluj örvényébe.

A mi ezután következik, nagy részben föl van jegyezve a történelem lapjain és nekem, mint írónak, csak azok mellé kell egy kevés magyarázatot adnom.

Szabadságharcunk elbukott. Életben maradt hőseinket alattomosan is üldözték. A kiket elfogtak a nagy eszmék dicső bajnokaiból, azokat galád módon rablók módjára kivégezték. A magyar nemzet elnyomatott, de később annál szebben kivirult életfája és virulni fog a magyar hoaszerelem, a míg csak egy magyar szív fog dobogni.

Hanem azok, a kik a kamarilla álnok ígéreteire annyi ártatlan vért kiontottak, azok a Dákó-Romániáról álmodozó nagyobb és kisebb oláh prefektek, szintén csalódtak. Előre felosztották a magyar nemzet vértócsáján alkudott jutalmakat. Janku a nagy Dákó-Románia helytartó örgrófja akart lenni, a többi véres kezű valamivel kevesebbet ohajtott. És felutaztak Bécsbe.

Hogy mikről álmodoztak ezek a rablófőnökök: azt alig lehet elképzelni. Azonban Bécsben ki sem hallgatták őket... Jutalmat ugyan kaptak, hanem az nem volt az álmodozott méltó jutalom, csak értéknélküli melleziczoma!...

Janku nem fogadta el...

Társai büszkén tüzték melteikre... Hiszen rászolgáltak!... szörnyen rászolgáltak!!

Mindenik belenyugodott sorsába és várta a további jutalmakat, csak Janku nem tudott beletörődni eszméinek bukásába. Ő, ki olyan szép és nagy eszméket táplált szívében, nem tudott kicsinyes dolgokkal élni, kicsinyes örömeikön megpihenni. Nem magáért,

hanem nemzeti eszmékért küzdött, azoknak valóslását akarta.

Még egyszer kihallgatásra ment, hát ha nem értették és azért utasították vissza őket Bécsben. Mikor a fiatal császár 1851-ben beutazta Erdélyt, Janku jelentkezett, hogy neki beszélnie kell a császárral.

Hanem a császár mellett levő egyik fő ember megalázó gunynyal utasította el, azt felelve, hogy:

— Rablókat csak nem fogok a császár elé boesájtani?!

Janku mélyen lesujtva távozott.

— Annyi vér!... annyi vér semmiért!?!... — sóhajtott a szerencsétlen idealista.

...És bekövetkezett a szegény Bardoczné átka!...

„A mekkora országot kívánsz magadnak: akkora helyen koldulni a te kenyeredet... az ellenségeidről! Mint az elátkozott lelkek: ne tudj megpihenni egy helyen, hanem szüntelen bolyongj és azok csaljanak meg, a kikben most bízol... hogy ne legyen a kinek elpanaszold fájdalmaidat!..."

Folyt. köv.)

Apróságok.

Apróságok a perzsa sahról.

A sah legkedvesebb mulatsága.

Legkedvesebb szórakozása Muzaffer-ed-Din-nek a ezéllövés. Párisban naponkint többször elment a ezéllövőbe és valósággal brillirozott ügyességével. Teheránban is nagy szenvedélyvel hódol e sportnak. Környezete beszéli, hogy oly bámulatosan ügyes ezéllövő, hogy vágató lóról eltalálja a feléje dobált narancsot.

A sah és a táviró.

A sah rendkívül érdeklődik a modern találalmányok iránt, így például a contrexevillei táviró hivatalban elmagyaráztatta magának a Hughues-féle távirókészüléket és telefonberendezést. Ez utóbbi nagyon megtetszett neki, úgy hogy kedve kerekedett azt ki is próbálni. Miután összekötötte a készüléket a szomszédos Mirecourt városkéval, közte és az odavaló telefonkezelő közt a következő párbeszéd folyt le:

— Hány óra?

— Négy.

— Süt ottan is a nap?

— Igen, és ezért háborgat engem, nincs okosabb dolga?

— Kérem, én a perzsa sah vagyok!

— Ah pardon felség: vive le sah! (Éljen a sah!)

— Vive la France! (Éljen Franciaország!) — szölt vissza a telefonkezelőnek.

A perzsa sah jól mulatoit a párbeszédén.

A diszruhája.

Muzaffer-ed-Din Párisban, a világiállítás sokadalmában is feltűnést keltett két millió forintot érő diszruhájával és harmincz milliót érő nagy gyémántjával. Belemerült a világváros élvezetébe és jó kedvét egy perezig sem szegte meg az a sikertelen merénylet, melyet egy anarkista ellene elkövetett. A múlt hetet Bécsben töltötte, ahol királyunknak szivesen látott vendége volt, hétfőn estétől fogva pedig megtanulhatja, hogy mi a híres magyar vendégszeretet.

A mi katonáink.

A huszár.

A dragonyos.

A baka.

A tüzér.

Képeinkhez.

A mi katonáink. Itt van október elseje. Ez a nap a bevonulás napja s mindazok a derék magyar fiúk, a kiket a tavaszon besoroztak, most dalolva vesznek bucsut övéiktől.

„Októbernek elsején be kell rakkolni,
Mégfujják a trombitát, lóra kell ülni,
Kis pej lovam trapba lép, vissza-vissza néz,
Száz ablakból száz kis lány könnyes szemmel néz.“

Czifra élet a katonaelet, meg rossz is, de csak annak, aki kényesen van nevelve, mert a szegényebb sorsu, sokat nyomorgott legényekre nézve nem tesz nagy különbséget. Otthon sem jutott több

a katonapozícionál, de azért derekasan bírta a munkát. Nem a világ az a három esztendő, mely idő alatt megtanulja a rendet, de legfőbbképpen a fegyverforgatást, hogy ha édes hazánkat ellenség fenyegetné, minden perczen kész legyen megvédeni ezt a szent helyet, „mely ápol s eltakar!“

Ez a katonáskodás szint és zamatot ad a legényéletnek. Milyen gyönyörű huszár lesz az egyikből, csinos bakagyerek a másikkól és amikor hazalátogat a sátoros ünnepekre majd, alig ösmernek rá otthon, a leányok is hamarabb meglátják! Mai képeinken bemutatjuk a mi katonáinkat. Elöl a nyalka huszár vágdat, mellette a dragonyosnak tündöklök a csákója Itt vannak a bakák is bornyul a hátukon, a tüzérek pedig ugyancsak nyargal-

nak az ágyuval. Olyan pompás képek ezek, hogy egyik-másik kislány még fölisméri rajta a katonának bevonult kedvesét.

Kihallgatás a pápánál. A katolikus anyaszent-egyház látható fejét, a római pápát az Olaszországban megforduló minden országbeli hívek fölsozokták keresni. A pápa áldása nélkül nem jön el onnan az odavetődő idegen. Nem mulik el nap, hogy a pápa óriási palotájába, a Vatikánnak kapuján ne özőnlenének be az idegenek; Krisztus világi helytartójának apostoli áldását véve, hitben megerősödve tér vissza a zarándok római utjából. A pápa, ez a 90 éves aggastyán mindennap ad kihallgatást. Távoli országok előkelő államférfiai, egyházi méltóságai járulnak tanácsért a szent atyjához, akinek bölcsesége a biblia szerint kiterjed a világ minden részébe szintazonképpen, amint a katolikus vallás szent ereje elterjedt az egész földkerekségen. Mai szép képünk a pápai kihallgatás előtti jelenet ábrázolása. Ezuttal Isten szolgálói járulnak a szent atya trónusának számolyához.

Pótlórejtvény.

— ocsi.	— uki.
— röm.	— sten.
— ovas.	— iló.
— öpor.	— apát.
— rült.	— lom.
	— aru.

Ezen hiányos szavak elé olyan betűket kell tenni, hogy azokat felülől lefelé olvasva, egy nemrég elhalt híres szobrászunk nevét adják.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő október hó 6.

A „Független Ujság“ 38. számában közölt talány megfejtése:

b u z a
u g a r
z a l a
a r a b

Helyesen fejtették meg: Lévai Balászné, Janesó Mariska Lakatos Angyalka, Kövály Jánosné, Mekler Jánosné, Bartha Róza, Szabín István, Páll Antal, Gál Károly, Hegyi Mihály, Schmidt Jakab, ifj. Szathmáry Sándor, ifj. Boross Péter, Elek Imre, Bugyi Pál István, Róth János, Nagy János, ifj. Papp Lajos, Fejes Sándor, ifj. Kóta Sándor, Saly József, Nagy Márton, Mészáros József, Balázs János, Vajda József, Hódy Imre, Bede Ferencz, Baráth János, Gaál Ferencz, Huszár Mihály.

A sorshuzásnál Bartha Róza (Kapus) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Jókai Mór „Damokosok“ című regényes meséjét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Still József urnak Nagy-Kuszmály. 1. A kéredezett könyvet bármely antiquáriusnál beszerezheti, ha levelező-lapon azokhoz fordul. (Czimek: Vass József, Budapest, VII., Erzsébet-körut 38., Nádor Kálmán, IV., Károly-körut 6., Dobrovsky Ágost, IV., Egyetem-u. 2., Szilágyi B., IV., Károly-körut 26.) 2. Anarkista szó alatt azon emberi fenévadakat értjük, akik a világ rendet azzal akarják jóvá-tenni, ha az uralkodókat kiirtják. Tanaik hamis alapon állanak már ezért is, mert alyjas eszközökkel, gyilkosságok által hajtják végre, ami nem hogy rendezné az emberiség nyomorát és bajait, hanem alább súlyeszi erkölcsileg. Pedig tudjuk a történelemből, hogy az a nép, amely erkölcsileg elbukott, az elveszett. A világot egykor uraló Rómának is ez ásta meg sirját. 3. A „Hasznos Mulattató“ és „Lányok Lapja“ kiadóhivatala: Budapest, IV., Kecskeméti-u. 13. sz. 4. A magyar szabadság-

harcz történetét többen irták meg, az ön által előirt kívánalmaknak leginkább megfelel a „Vargyas Endre“-féle magyar szabadságharcz-történet. Antiquáriusoknál olesón beszerezheti és ennek a könyvnek az az előnye van, hogy nem tuloz és elég részletes. Irjon több antiquáriusnak egy levelezőlapot és ahol olesőbban ajánlják, onnan rendelje meg. — **Oláh Mátyás** urnak. A Kossuth-bankóknak nincs értékük és nem is lesz többé a világi életben. — **Mihály Sándor** urnak. A késői postai kézbesítés ügyében illetékes helyen intézkedünk. Talányának sorát ejtjük. — **Biró István** urnak M—o. Mesterséges legelőnek szarvasmarhák részére a következő takarmányféléket és füveket vehet: homoki és komló-luczerna, szarvaskerep, vadmurok, pitypang utifüvet. — **Fiala gazda.** Buza alá közvetlenül friss istálló-trágya megdülést, üszögösödést és rozsdát okoz, azért legjobb az elővetemény, vagy ha ugarba vetjük, azt trágyázni. A műtrágyák közül a buza legjobban meghálálja a foszfor-trágyákat, Thomassalak vagy superfoszfátot, melyekből egy kat. holdra az előbbiből 200—250, superfoszfátból 120—150 kgr. elegendő. — **B. J.** urnak. 1 köbméter falazathoz, ha a tégl méretei 29:14:17 cm. 280 tégl kell. Ha a tégl kisebb, akkor természetesen több kell belőle. Mész, illetve habares: 1 köbméter alapfalazathoz 130, 1 köbméter téglafalazathoz 60 liter szükséges.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1900. szeptember 22-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 15:10—15:70 K. Rozs 13:40 K-tól 13:55 K-ig. Árpa 10:80 K-tól 11:40 K-ig, jobb minőségű 14:50 K-tól 15:50 K-ig. Zab 11:60 K. Tengeri 12:40 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26:40	25:00	23:60	22:40	21:80	20:20	18:40	15:40	11:40

Buzakorpa finom 8:60 K, durva 8:80 K.

Egyéb magvak: mák 30—60 K 1 q., bab fehér nagyszemű 14—20 K, aprószemű 12—18 K, tarka 12—20 K, lencse 34—56 K, borsó héjas 20—24 K, lóhere 112—120 K, luczerna 56—60 K, baltaczim 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 320—560 fillér, muhar 400—520 fillér, zsupszalma 260—320 fillér, alomszalma 220—260 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürü 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—97 fillér, 280—300 kg.-mos 95—96 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 99—95 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 66—74—, középminőségű 58—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—56—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40—60:00, magyar tehén középminőségű 40—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—64:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—60—, kivitel —, középminőségű 40—48—, szerbiai bika 46—62—, szerbiai bivaly 30—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban. Élő borjú 66—88 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—2:50 K, csirke 1:10—1:40 K, káppan hizott 0:00 K.—0:00 K. Rucza 4:00—5:00 K. Lud hizott 10—12 K. Pulyka sovány 4—5 K.

Tojás alföldi 68—69 K, erdélyi 67—68 K, ládánként. Tea, tejfő 100 drb 5:00—5:30 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:50—1:80, tejfő 56—60 fillér literenként, főzővaj 1:00—1:40 K, tehénturó 10—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 0:00—0:00, Petrezselyem 100 kötés, 0:00—0:00, 1 q 0—0—, zeller 100 drb 1:20—2:20, karalábé 1:00—1:40, vöröshagyma 100 kötés 6—9—, 1 q 50—90—, foghagyma 16—28—, vörösrépa 100 drb 1:00—1:60, fehérrépa fejeskáposzta 8—14—, kelkáposzta 100 drb 1:30—2:20, vöröskáposzta 7—10—, fejjessaláta 1:60—2:00, kötött saláta 1:00—1:80, burgonya rózsá 1 q 3:60—4:20, sárga 3:80—4:20.

A NAGY KRACH!!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kiméletlenül és így egy nagy ezüst-áru-gyár kényszerítve lón egész készletét a munkacitőnek nagyon esekély megtérítése ellenében eladni. Én vagyok felhatalmazva ezen megbízás kereszttulvitelére. Ennélfogva mindenkinék megküldöm a következő tárgyakat csupán frt **6.60** megtérítése ellen és pedig:

- 6 drb legfin. asztali kést valódi angol pengével,
- 6 drb amer. szabadalm. ezüst-villát egy darabban,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst evő-kanalat,
- 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst kávé-kanalat,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmerőt,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmerőt,
- 6 drb angol Victoria-alsó-tálcát,
- 2 drb feltűnést keltő asztali gyertyatartó,
- 1 drb theaszűrőt,
- 1 drb legfinomabb cukorszórót.

44 darab összesen csak **6 frt 60 kr.**

A fenti összes **42** tárgy ezelőtt 40 frtba került és most ezek frt **6.60** minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehér érc, mely az ezüst színt 25 évig megtartja a miért jótállás vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédelgésen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat, mindenkinék, akinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszafizetni; és senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgarnitúrát megnézze, mely pompás

nász- és alkalmi ajándék

ajándékol minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

HIRSCHBERG A.

szabad, amerik. ezüstkivitelű áruház
Wien, II., Rembrandtstrasse 19/6.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztító por hozzá 10 kr. Csak a mellékelt védjegygel valódi (egészségi árcs.)

Kivonat az elismerő iratokból:
Az első küldeményvel nagyon meg vagyok elégedve, kérek meg egy garnitúrát.

Kalocsa. Majorosy János, kanonok.
A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kr-ért.

Kolozsvár. Bánffy báró ő exzell.
Beeszes evőeszköz-küldeményét megkaptam, melylyel nagyon meg vagyok elégedve és kérem, még egy olyan garnitúrát, 44 drb amerikai szab. ezüstből utánv. küldeni.
Bozovics, Kr.-Szörénym. Keresztes S. főszolgabíró.

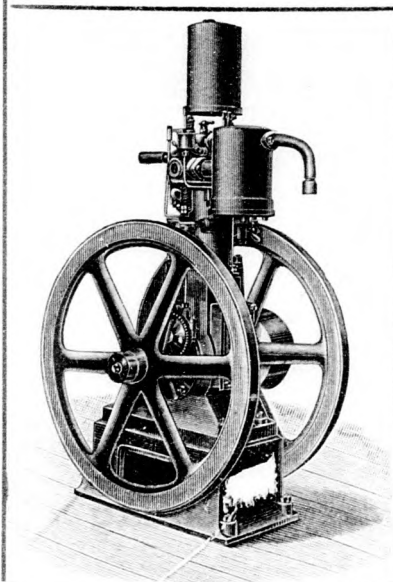
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin lokomobiljaink (Bánki és Csonka szab. rendszere.)

adómentes ásványolajjal a legolcsóbb hajtóerő.

Hatósági engedély nélkül bárhol felállítható.

nem tűzveszélyes, egyszerű, tartós szerkezetű, gépészre nincs szükség.

Árjegyzéket kivá natra küldünk.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.”

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig

20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat

bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frnyi kölcsönt szavaztatott meg.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiallag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 ezeiolt PFANHAUSER A.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * BUDAPEST *
 V., Báthory-utca 4. szám.

TERMÉNYEINK ÉRTÉKESÍTÉSÉT

bizzuk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉRE BUDAPEST,
 V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kállit, kénsavas-ammont, kovasavas-kállit (dohánytrágyázásra)
kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)
r é z g á l i c z o t 98—99%
 legolcsóbban szállit a
„HUNGÁRIA“
 műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
 BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)